

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування Горохівського психоневрологічного
інтернату**

17.10.2025

Луцьк, 2025

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 17.10.2025 групою НПМ здійснено відвідування відділення Горохівського психоневрологічного інтернату (далі – інтернат, заклад, ПНІ).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Литвинчук Ірина Миколаївна, головний спеціаліст відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Щесюк Оксана Вікторівна, регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Загальна інформація

Інтернат знаходиться за адресою: вул. Паркова, 22, м. Горохів, Волинська область, 45700.

Відвідування проводилось в присутності Ковальчук Юлії Олександрівни, директора Горохівського психоневрологічного інтернату.

Згідно з Положенням про Горохівський психоневрологічний інтернат, затвердженим розпорядженням Волинської обласної ради від 17.10.2023 року № 551, заклад є стаціонарним для тимчасового або постійного проживання/перебування чоловіків із стійкими інтелектуальними та/або психічними порушеннями, які за станом здоров'я потребують стороннього догляду соціально-побутового обслуговування, надання медичної допомоги, соціальних послуг та комплексу реабілітаційних заходів і яким згідно з висновком лікарської комісії за участю лікаря-психіатра не протипоказане перебування в інтернаті.

Код ЄДРПОУ 03188211; відповідно Витягу з реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг від 04.12.2024 року заклад є надавачем соціальних послуг.

На території закладу розташовано 17 будівель (фото 1,2,3,4).

В двоповерховому жилу корпусі розміщуються медичний блок, харчоблок та кабінети працівників закладу. Загальна площа закладу складає 1414,9 м² (фото 1).

На території закладу облаштовано: мистецький простір з глядацькою залу та сценою для виступів (фото 5, 6), спортивний майданчик для проведення фізкультурно-оздоровчих змагань (фото 7), міні-город, простір для творчості та врожаю, який доступний маломобільним особам (фото 8).

При вході у житловий корпус та приміщення майстерень встановлені гідравлічні підймальні платформи для пасажирів, які користуються кріслами колісними. У головному корпусі облаштовано та встановлено підйомну платформу з вертикальним переміщенням з метало каркасною шахтою (фото 9). Поручні сходинок промарковані шрифтом Брайля (фото 10).

У житлових кімнатах вікна не загартовані. У кімнатах розміщено необхідні меблі для зберігання речей, телевізор, ширми (фото 11, 12). Природне та штучне освітлення в житлових кімнатах інтернату задовільне. Підопічні користуються власними речами, в тому числі мобільними телефонами. Підгузками, сезонним одягом, постільною білизною, одягом та засобами гігієни забезпечені. Також наявна кнопка виклику медичного персоналу у кімнатах та санвузлах.

У коридорах житлового корпусу та на території наявні бутлі з питною водою у доступному для підопічних місці (фото 13, 14).

Санвузли у закладі обладнані з урахуванням потреб маломобільних підопічних, що забезпечує їх безпечне та зручне користування (фото 15). Наявна кімната для прання та прасування (фото 16). Особисті засоби гігієни зберігаються в індивідуальних шафках, маркованих іменем або ініціалами підопічного, що сприяє дотриманню санітарних норм та індивідуального підходу до кожної особи (фото 17).

У підвальному приміщенні адміністративного корпусу інтернату, де проживають підопічні наявне укриття на 130 осіб, де передбачено: місця для сидіння, ємності з питною водою, стаціонарні туалети, рукомийники, продукти харчування тривалого зберігання, забезпечено резервне штучне освітлення, підведено водопостачання, водовідведення, опалення, облаштовано системою вентиляції та пожежної сигналізації, наявна аптечка першої медичної допомоги (фото 18, 19, 20). За результатами проведеного огляду видано акт оцінки об'єкта (будівлі, споруди, приміщення) щодо можливості його використання для укриття населення як найпростішого укриття від 13.03.2025 року.

Планова наповненість закладу становить 130 осіб. На день відвідування в інтернаті перебувало 132 підопічних, з них 36 дієздатних осіб, 91 підопічний – особи, у встановленому законодавством порядку недієздатними, 5 підопічних – обмежено дієздатні особи.

Під опікою закладу перебуває 91 підопічний. Кількість осіб, яким встановлено інвалідність – 130 осіб.

У закладі перебуває 8 маломобільних осіб.

В інтернаті перебуває 13 внутрішньо переміщених осіб з Донецької області.

Штатна чисельність працівників інтернату складає 92,5 штатних одиниць, з яких 11,5 шт. од. медичний персонал: лікар-психіатр без категорії – 1 шт. од.; завідувач паліативного відділення – 1 шт. од.; лікар вищої категорії – 0,5 шт. од.; сестра медична старша вищої категорії – 1 шт. од.; сестра медична з фізіотерапії вищої категорії – 0,5 шт. од., сестра медична з дієтичного харчування 1 категорії – 0,5 шт. од.; сестра медична вищої категорії – 5 шт. од.; сестра медична 2 категорії

– 2 шт. од.

Згідно з тарифікаційним списком працівників ПНІ станом на 01.10.2025 року у закладі наявних вакантних посад немає.

Заклад має ліцензію провадження господарської діяльності з медичної практики за спеціальністю організація і управління охороною здоров'я, терапія, психіатрія; за спеціальністю молодшого спеціаліста з медичною освітою: сестринська справа за місцем провадження діяльності.

Витрати на харчування на одну особу в день у ПНІ складає 121,08 грн, витрати на медикаменти на одну особу в день складають 6,04 грн.

Підопічні забезпечені чотириразовим харчуванням. У закладі ПНІ наявне перспективне меню. Усі приміщення харчоблоку утримуються в належному санітарному стані, чисті, без наявності неприємних запахів. Робочі поверхні та посуд чисті (фото 23, 24). Працівники, які залучені до робіт у харчоблоці, вчасно проходять медичні огляди, що підтверджено відповідними записами в особистих медичних книжках.

Інтернат надає дві соціальні послуги: стаціонарний догляд, який отримують 132 особи та паліативний догляд, який отримують 15 осіб. Усі внутрішньо переміщені особи отримують соціальну послугу стаціонарного догляду – екстрено/кризово на період дії воєнного стану.

За період з 2018 по 2025 рік інтегровано в суспільство 8 осіб, які проживають в громадах під соціальним супроводом.

Згідно з наказом Міністерства охорони здоров'я України від 01.11.2018 № 1995, заклад отримав ліцензію на продовження господарської діяльності з медичної практики за спеціальністю організація і управління охороною здоров'я, терапія, психіатрія, за спеціальністю молодшого спеціаліста з медичною освітою; сестринська справа.

У всіх підопічних закладу підписані декларації з сімейними лікарями, що дає їм можливість отримувати лікарські засоби за програмою медичних гарантій на 2024 рік. В медичній частині ведеться Журнал «реєстрації випадків виявлення у підопічних тілесних ушкоджень», затверджений спільним наказом МОЗ та МВС 06.07.2016 № 612/679. Лікарські засоби зберігаються у належному стані відповідно до встановлених вимог. Препарати розміщені в спеціально відведеному приміщенні з обмеженим доступом, у зачинених шафах та на стелажах із дотриманням умов зберігання. Ліки розподілені за фармакологічними групами, чітко промарковані, наявні позначки термінів придатності. Медикаменти, що потребують низької температури, утримуються в окремому холодильнику з термометром для контролю температурного режиму. Прострочені або невикористані препарати відсутні.

Використання сум пенсій підопічних здійснюється з дотриманням вимог Порядку використання сум пенсій (щомісячного довічного грошового утримання) та/або державних соціальних допомог, нарахованих відповідно до законодавства дітям-сиротам, дітям, позбавлених батьківського піклування, недієздатним особам, та особам, цивільна дієздатність яких обмежена, які є

вихованцями підопічними дитячих будинків-інтернатів, психоневрологічних інтернатів, затвердженого наказом міністерства соціальної політики України від 17.08.2018 № 1173.

В інтернаті діють гуртки за інтересами: співочий «Водограй», гурт «Яреми», драматичний «Арлекіно», музичний «Троїсті музики», творчий «Умілі руки», літературний «Слово». Наявний куточок для книголюбів «Буккросинг», керамічна студія. Сформовано та діють дві мініфутбольні команди та спортивна група «Здоров'я» (фото 25, 26, 27, 28).

В закладі діє послуга «Соціальна адаптація», яка включає: представництво інтересів; комплексне надання психологічної допомоги та супроводу; сприяння в трудовій зайнятості; забезпечення транспортом. На виконання даної послуги закладом укладено меморандуми про співпрацю з надання психологічних, соціальних послуг, правничої допомоги розширення партнерських зв'язків, а також сприяння соціальній інтеграції підопічних з Волинським національним університетом імені Лесі Українки, Регіональним центром надання безоплатної правової допомоги, міським головою міста Медебах, Німеччина, громадською організацією «Волинська парасолька».

У доступних місцях наявні інформаційні стенди з інформацією, на яких зазначено контакти гарячих ліній центрів надання безоплатної правничої допомоги, громадської приймальні Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України.

Під час відвідування відбулося конфіденційне спілкування з 10 підопічними. Скарг на жорстоке поводження, якість догляду та умови проживання від підопічних не надходило.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування групи НПМ здійснено 21.03.2024. За результатами попереднього відвідування НПМ виявлено:

- порушення права на життя та безпеку;
- порушення права на охорону здоров'я та медичну допомог;
- порушення права на доступ до інформації;
- порушення права осіб на достатній життєвий рівень;
- порушення прав осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення.

За результатами попереднього відвідування НПМ надавались такі рекомендації Горохівському психоневрологічному інтернату:

1. Завершити ремонтні роботи щодо облаштування укриття з урахуванням вимог чинного законодавства.
2. Дотримуватись встановлених норм житлової площі на 1 особу.
3. Облаштувати житловий корпус відповідно до норм ДБН В2.2.-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд».

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права осіб на достатній життєвий рівень, що включає достатнє харчування, одяг, житло (стаття 48 Конституції України).

У ході відвідування закладу групою НПМ встановлено перенаселення в окремих кімнатах інтернату, що є порушенням норм житлової площі на одну особу та не відповідає вимогам ДБН В.2.2-18:2007 «Будинки і споруди. Заклади соціального захисту населення» (далі – ДБН В.2.2-18:2007). Наприклад, площа однієї з кімнат становить 26,6 м² (фото 29), а сама кімната розрахована на проживання 7 осіб, у кімнаті площею 24,2 м² проживає 5 осіб (фото 30). Відтак на одну особу припадає 3,8 м² та 4,84 м² відповідно. Зазначене порушує передбачені чинним законодавством норми площі на особу (8-10 м²).

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Волинській обласній військовій адміністрації:

Вжити заходів щодо усунення наведених порушень прав осіб, яким надаються соціальні послуги зі стаціонарного догляду, їх недопущення у подальшій діяльності Горохівського психоневрологічного інтернату.

2. Горохівському психоневрологічному інтернату забезпечити: дотримання встановлених норм житлової площі на 1 особу.

Додаток: фотоматеріали на 5 арк.

**Керівник групи НПМ
Головний спеціаліст Відділу сприяння
роботі регіональних представництв
Секретаріату Уповноваженого
Верховної Ради України з прав людини**

Ірина Литвинчук

Фотоматеріали**Фото 1****Фото 2****Фото 3****Фото 4****Фото 5****Фото 6**

Фото 7

Фото 8

Фото 9

Фото 10

Фото 11

Фото 12

Фото 13

Фото 14

Фото 15

Фото 16

Фото 17

Фото 18

Φοτο 19

Φοτο 20

Φοτο 23

Φοτο 24

Φοτο 25

Φοτο 26

Фото 27

Фото 28

Фото 29

Фото 30

